

SPIS TREŚCI

Przedmowa	11
CZĘŚĆ I. Zrównoważony rozwój – zintegrowane koncepcje edukacyjne	15
I.1. Artykuły problemowe	15
Tadeusz Borys , Edukacja dla zrównoważonego rozwoju jako wyzwanie globalne	16
Krystyna Dubel , Edukacja dla potrzeb zrównoważonego gospodarowania przestrzenią	28
Ryszard Janikowski , Zrównoważony rozwój jako przedmiot kształcenia ogólnego	33
Ryszard Janikowski , Zrównoważony rozwój. Koncepcja serii podręczników akademickich	40
Zbigniew Jakubczyk, Renata Klimek, Janusz Słodczyk , Możliwości powiązania problematyki zrównoważonego rozwoju w ramach przedmiotów „Gospodarka a środowisko” i „Gospodarka Przestrzenna”	47
Eugeniusz Kośmicki , Homo sustinens a główne problemy edukacji dla ekorozwoju	56
Anna Kuczuk , Polityka rolna Polski a problem ekorozwoju z uwzględnieniem aspektów edukacyjnych	73
Jan Leśniak , Metody aktywizujące w edukacji dla zrównoważonego rozwoju	87
Andrzej Papuziński Polska strategia edukacji ekologicznej w świetle doświadczeń edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju w Niemczech	100
Franciszek Piontek , Refleksja nad nauką i edukacją w aspekcie urzeczywistniania rozwoju	125
I.2. Przykłady programów kształcenia	145
Małgorzata Burchard-Dziubińska , Edukacja na rzecz zrównoważonego rozwoju wśród studentów wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego Uniwersytetu Łódzkiego	146
Jerzy Ładysz , Kształcenie na rzecz zrównoważonego rozwoju na studiach doktoranckich na Uniwersytecie w Melbourne	153
I.3. Przykłady programów przedmiotów (karty programowe)	159
Ekorozwój społeczno-gospodarczy (Kazimierz Górka)	160
Podstawy jakości życia i zrównoważonego rozwoju (Tadeusz Borys)	161
Podstawy ekorozwoju (Agnieszka Lorek)	162
Programowanie zrównoważonego rozwoju (Tadeusz Borys)	164
Zarządzanie wiedzą (Bazyli Poskrobko, Bogumiła Powichrowska)	165
Zrównoważony rozwój (Ryszard Janikowski)	168
Zrównoważony rozwój (Elżbieta Lonc, Katarzyna Rydzanicz)	169

CZĘŚĆ II. Koncepcje edukacyjne według poszczególnych ładów	171
1. Edukacyjne instrumenty implementacji ładu środowiskowego (edukacja ekologiczna)	172
Zasady ładu środowiskowego (Tadeusz Borys)	172
1.1. Artykuły problemowe	175
Bartosz Bartniczak , Finansowanie edukacji ekologicznej ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	176
Agnieszka Becla , Wybrane problemy edukacji ekologicznej na uczelniach	187
Anna Cymerman , Wykorzystanie prasy lokalnej jako źródła informacji w edukacji ekologicznej (na przykładzie prasy lokalnej regionu wałbrzyskiego)	194
Stanisław Czaja , Metodyka kontroli skuteczności edukacji ekologicznej – wybrane problemy	202
Grzegorz Kobyłko , Wiedza ekologiczna jako podstawa proekologicznego zarządzania przedsiębiorstwem	210
Irena Kociszewska, Karol Kociszewski, Wiktor Szydło , Wybrane uwarunkowania edukacji ekologicznej w Polsce	217
Matthias Kramer, Maria Urbaniec , Rola systemów i instrumentów zarządzania środowiskowego w kontekście rozwoju zrównoważonego jako przedmiot edukacji w szkolnictwie wyższym na przykładzie Niemiec	233
Marta Kusterka , Rola środowiskowych wskaźników zrównoważonego rozwoju w edukacji ekologicznej	258
Michał Ptak , Wykorzystanie wpływów z instrumentów polityki ochrony środowiska do finansowania edukacji ekologicznej na przykładzie opłaty produktowej	268
Alicja Pultowicz , Edukacja ekologiczna a opinie społeczności lokalnej na temat farmy wiatrakowej Cisowo-Kopań w gminie Darłowo	278
Piotr Rogala , Edukacja w zakresie systemów zarządzania środowiskowego	293
Katarzyna Rydzanicz, Elżbieta Lonc, Mirosław Bachorz, Paweł Karpiński , Rola aktywnych metod edukacyjnych w edukacji dla ekorozwoju	297
Bartosz Scheuer , Normatywne podstawy edukacji ekologicznej	306
Sabina Zaremba-Warnke , Marketing ekologiczny i modele konsumpcji	310

1.2.	Przykłady programów kształcenia	315
	Tadeusz Borys , Ewolucja specjalności na jeleniogórskim wydziale Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu	316
	Elżbieta Lorek , Specjalność Zarządzanie Środowiskiem w ramach nowego kierunku – Gospodarka przestrzenna w Akademii Ekonomicznej w Katowicach	319
	Teresa Łaguna , Edukacja na rzecz ekorozwoju w Uniwersytecie Warmińsko – Mazurskim w Olsztynie	326
	Piotr P. Małecki , Zmiany w programie edukacji z zakresu ochrony środowiska w Akademii Ekonomicznej w Krakowie w latach 2002-2005	333
1.3.	Przykłady programów przedmiotów (karty programowe)	343
	Audity jakości i środowiska (Piotr Rogala)	344
	Edukacja ekologiczna (Eugeniusz Kośmicki)	345
	Edukacja ekologiczna – wersja skrócona (Eugeniusz Kośmicki)	346
	Edukacja ekologiczna (Katarzyna Rydzanicz)	346
	Edukacja na rzecz ekorozwoju (specjalność Ekorozwój i polityka ekologiczna – WSP TWP Warszawa)	348
	Ekologia wyrobów (Wacław Adamczyk)	349
	Ekologiczne zarządzanie przedsiębiorstwem (Jan Leśniak)	350
	Elementy inżynierii środowiska (Tomasz Winnicki)	352
	Finansowanie ochrony środowiska (Bogusław Fiedor, Andrzej Graczyk)	353
	Globalne i międzynarodowe aspekty ochrony środowiska (Eugeniusz Kośmicki)	355
	Globalne problemy zarządzania i ochrony środowiska (specjalność Zarządzanie środowiskiem – AE Katowice)	356
	Główne problemy edukacji ekologicznej w ogrodnictwie i rolnictwie (Eugeniusz Kośmicki)	358
	Kształtowanie ładu przestrzennego (Jacek Potocki)	358
	Marketing ekologiczny (specjalność Zarządzanie środowiskiem – AE Katowice)	360
	Marketing ekologiczny i modele konsumpcji (Sabina Zaremba-Warnke)	361
	Monitoring środowiska przyrodniczego (specjalność Ekorozwój i polityka ekologiczna – WSP TWP Warszawa)	363
	Ochrona środowiska (Katarzyna Rydzanicz, Agnieszka Perec-Matysiak)	363
	Podstawy ekologii (specjalność Ekorozwój i polityka ekologiczna – WSP TWP Warszawa)	365

	Podstawy ekologii i ochrony środowiska (Jacek Potocki, Andrzej Raj)	366
	Podstawy ekologii i ochrony środowiska (specjalność Zarządzanie środowiskiem – AE Katowice)	367
	Przyrodnicze podstawy planowania przestrzennego (specjalność Ekorozwój i polityka ekologiczna – WSP TWP Warszawa)	369
	Raportowanie środowiskowe (Janusz Reichel)	369
	Rola problemów ekologicznych we współczesnym świecie (Janusz Reichel)	371
	System zarządzania środowiskowego ISO 14001 (Janusz Reichel)	372
	Środowiskowe podstawy gospodarki przestrzennej (specjalność Zarządzanie środowiskiem – AE Katowice)	373
	Technologie środowiskowe (specjalność Zarządzanie środowiskiem – AE Katowice)	375
	Wybrane problemy ochrony i inżynierii środowiska (specjalność Ekorozwój i polityka ekologiczna – WSP TWP Warszawa)	377
	Zarządzanie ochroną środowiska w przedsiębiorstwie (Bogusław Fiedor)	378
	Zarządzanie środowiskiem (Stanisław Łojewski)	380
	Zarządzanie środowiskiem (Rafał Miłaszewski)	381
	Zarządzanie środowiskiem (Bazyli Poskrobko)	382
	Zarządzanie środowiskiem (specjalność Ekorozwój i polityka ekologiczna – WSP TWP Warszawa)	385
	Zarządzanie środowiskowe (Wacław Adamczyk)	386
	Zarządzanie środowiskowe w jednostkach samorządu terytorialnego (specjalność Zarządzanie środowiskiem – AE Katowice)	388
	Zarządzanie informacją o środowisku (Małgorzata Sej-Kolasa)	389
36	Zintegrowane systemy zarządzania jakością i środowiskiem (Piotr Rogala)	390
2.	Edukacyjne instrumenty implementacji ładu społecznego	392
	Zasady ładu społecznego (Tadeusz Borys)	392
2.1.	Artykuły problemowe	395
	Monika Grabowska , Konsultacje społeczne jako element edukacji ekologicznej	396
	Adam Plachciak , Edukacja ekologiczna w perspektywie ponowoczesnej	406
	Anetta Zielińska , Negocjacje w ochronie środowiska elementem edukacji dla ekorozwoju	415

2.2. Przykłady programów kształcenia	421
Andrzej Papuziński, Andrzej Gajka, Wymagania programowe dla studiów licencjackich zaocznych na kierunku Politologia o specjalności Ekorozwój i polityka ekologiczna	422
2.3. Przykłady programów przedmiotów (karty programowe)	426
Aspekty środowiskowe w europejskiej polityce regionalnej (Zbigniew Przybyła)	427
Ekofilozofia i etyka środowiskowa (specjalność Ekorozwój i polityka ekologiczna – WSP TWP Warszawa)	428
Ekosocjologia. Socjologia ochrony środowiska (Eugeniusz Kośmicki)	428
Estetyka środowiska (Jan Kurowicki)	430
Etyka ekologiczna (specjalność Zarządzanie środowiskiem – AE Katowice)	431
Etyka środowiskowa (Adam Płachciak)	432
Europejskie standardy prawne w ochronie środowiska (Andrzej Raj)	433
Filozofia ochrony środowiska (Eugeniusz Kośmicki)	434
Negocjacje w ochronie środowiska (Anetta Zielińska)	435
Negocjacje w ochronie środowiska (specjalność Zarządzanie środowiskiem – AE Katowice)	436
Ochrona środowiska w procesie integracji europejskiej (Małgorzata Burchard-Dziubińska)	438
Polityka ekologiczna (Andrzej Papuziński)	439
Polityka ekologiczna państwa (specjalność Ekorozwój i polityka ekologiczna – WSP TWP Warszawa)	440
Polityka ekologiczna w Polsce (Eugeniusz Kośmicki)	441
Polityka ekorozwoju (specjalność Ekorozwój i polityka ekologiczna – WSP TWP Warszawa)	442
Polityka i prawo ochrony środowiska Unii Europejskiej (specjalność Ekorozwój i polityka ekologiczna – WSP TWP Warszawa)	443
Spółeczno-polityczne aspekty ochrony środowiska (Agnieszka Lorek)	444
3. Edukacyjne instrumenty implementacji ładu ekonomicznego	446
Zasady ładu ekonomicznego (Tadeusz Borys)	446
3.1. Artykuły problemowe	449
Stanisław Łojewski, Zakres i programy kształcenia ekonomiczno-ekologicznego na wyższych uczelniach w Polsce	450
Henryk Manteuffel Szoego, Przedmiot ekonomiczny w oczach studentów ochrony środowiska w SGGW	465
Agnieszka Panasiewicz, Ubezpieczenia ekologiczne jako przejaw realizacji zasad zrównoważonego rozwoju	482

3.2.	Przykłady programów kształcenia	486
	Bogusław Fiedor , Minimum programowe dla przedmiotów ekonomiczno-środowiskowych	487
	Rafał Miłaszewski , Odniesienia dydaktyczne projektu KBN Ekonomiczne podstawy zarządzania ochroną wód	494
	Leszek Preisner, Tadeusz Pindór , Nowe przedmioty i formy działalności dydaktycznej dotyczące problematyki ekonomicznej w przedmiotach środowiskowych w AGH	496
3.3.	Przykłady programów przedmiotów (karty programowe)	502
	<i>Ekonomia ochrony środowiska (Janusz Reichel)</i>	503
	<i>Ekonomia środowiska – I (Stanisław Łojewski)</i>	504
	<i>Ekonomia środowiska – II (Stanisław Łojewski)</i>	505
	<i>Ekonomia środowiska i zasobów naturalnych (Małgorzata Burchard-Dziubińska)</i>	506
	<i>Ekonomia zrównoważonego rozwoju (Bazyli Poskrobko)</i>	507
	<i>Ekonomika melioracji i ochrony środowiska (Stanisław Łojewski)</i>	510
	<i>Ekonomika ochrony środowiska – I (Eugeniusz Kośmicki)</i>	511
	<i>Ekonomika ochrony środowiska – II (Eugeniusz Kośmicki)</i>	513
	<i>Ekonomika ochrony środowiska (Jan Leśniak)</i>	514
	<i>Ekonomika ochrony środowiska (Rafał Miłaszewski)</i>	516
	<i>Ekonomika zaopatrzenia w wodę i ochrony wód (Rafał Miłaszewski)</i>	517
	<i>Ekonomika zasobów wodnych i ochrony wód (Stanisław Łojewski)</i>	518
	<i>Environmental economics (specjalność Zarządzanie środowiskiem – AE Katowice)</i>	520
	<i>Podstawy ekonomii środowiska i zasobów (Karol Kociszewski)</i>	521
	<i>Rachunek ekonomiczny w ochronie środowiska (specjalność Zarządzanie środowiskiem – AE Katowice)</i>	524